

7. SINIF

ULTI

Serisi

SORU BANKASI

Çözülebilir Yeni Nesil Sorular

Mantık ve Muhakeme Soruları

PISA / TIMSS Tarzi Sorular

Görsel Okuma Soruları

Grafik ve Tablo Yorumlama Soruları

Hücrelenmiş Kazanım Testleri

SOSYAL BİLGİLER

SEMA CEBİR IŞIK

b25
Nivwa

Bu kitabın her hakkı BES Yayınlarına aittir. 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na göre BES Yayınlarının yazılı izni olmaksızın kitabın tamamı veya bir kısmı herhangi bir yöntemle basılamaz, yayımlanamaz, bilgisayarda depolanamaz, çoğaltılamaz ve dağıtım yapılamaz.

Sertifika No.: 18292

GENEL KOORDİNATÖR
Nesrin CAN

YAYIN YÖNETMENİ
Meltem DOĞAN

DİZGİ & GRAFİK TASARIM
Bayram AKTÜRK
İbrahim KOÇ

BASIM YERİ

ERTEM BASIM Ltd. Şti./ANKARA
Başkent Organize Sanayi Bölgesi 22. Cadde No: 6
Tel: (0312) 640 16 23 Faks: (0312) 640 16 24
Malıköy - Temelli - ANKARA
Sertifika No: 48083

☎ 0 549 814 44 47

f /bes.yayin @ /besyayinlari

www.besyayin.com
destek@besyayin.com

Ön Söz

Değerli Öğrenciler, Saygıdeğer Veliler ve Kıymetli Öğretmenler,

Öğretim ve sınava hazırlık süreçlerinin destekleyicisi olarak önemli bir işlev üstlenen yardımcı kaynak kitaplarının hazırlanması ve sizlerin kullanımına sunulması, yoğun emek harcanan bir süreçtir. Daima mükemmel olana yaklaşma çabasındaki bizler, bu yolda işimizi titizlikle yürüterek, tüm süreci ilmek ilmek dokuyarak bir projemizin daha sonuna geldik ve sizleri “Ulti” serisi ile buluşturduk.

“Ulti” serisi, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanan öğretim programlarında yer alan ve öğretim süreçlerinin sonunda elde edilmeye çalışılan kazanımlara uygun olarak öğretim programlarına hâkim, alanında yetkin öğretmenlerimizce hazırlanmıştır. Bu seride yer alan kitaplardaki soruların tümünün, öğrencilerin “analitik düşünme” ve “eleştirel düşünme” becerisini geliştirmesine öğretim programlarında benimsenen “disiplinler arasılık” ve “değerler eğitimi” anlayışına uygun olmasına özen gösterilmiştir.

“Ulti” serisinde yer alan kitaplar; özgün, okul müfredatını destekleyici, çoktan seçmeli test tekniğini geliştirici beceri temelli sorulardan oluşmaktadır. İçerdiği temel soru tipleri ve yeni nesil sorularla öğrencilerin okulda edindikleri temel bilgi ve becerileri uygulama, kendi düzeyini ölçerek sınavlara hazır hâle gelme olanağı bulunduğu önemli bir öğretim materyalidir. Bu materyalden en iyi verimin alınması için öncelikle konuların eksiksiz biçimde öğrenilmesi ve pekiştirilmesi önerilmektedir. Böylece MEB tarafından yapılan çeşitli sınavların düzeyine ulaşan ve yer yer daha üst bilgi ve becerileri yoklayan sorulardan en verimli sonuç elde edilecek ve bireyler, hedeflenen seviyeye ulaşmış olacaktır.

Sizlere “Ulti” serisini ulaştırmanın haklı gururunu yaşamamızda emeği geçen öğretmenlerimize ve yayınevi çalışanlarımıza teşekkür ediyorum.

“Ulti” serisinin başarılarınıza giden yola bir ışık, hayallerinize bir basamak olması dileğiyle...

NESRİN CAN
Genel Koordinatör

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE

İletişim ve İnsan İlişkileri 5

2. ÜNİTE

Türk Tarihinde Yolculuk 27

3. ÜNİTE

Nüfus ve Yerleşme 67

4. ÜNİTE

Zaman İçinde Bilim 89

5. ÜNİTE

Ekonomi ve Sosyal Hayat..... 109

6. ÜNİTE

Yaşayan Demokrasi..... 139

7. ÜNİTE

Ülkeler Arası Köprüler..... 159

Cevap Anahtarı 179

1. ÜNİTE

İLETİŞİM VE İNSAN İLİŞKİLERİ

İletişime Başlıyorum

Çevremle İletişim Kurabiliyorum

Dünyayı Evimize Getiren Kutu: Televizyon

Düşünüyorum, Düşündüğümü Açıklıyorum

Doğru Bilgi Alırsak Gelişiriz

Benim Hayatım, Benim Özelim

ULTI

SOSYAL BİLGİLER

- İletişim; duygu, düşünce ve bilgilerin her türlü yolla başkasına aktarılmasıdır.
- Çevremizde olan bitenleri anlamak ve kendimizi ifade etmek için iletişim kurarız. Konuşmamız, susmamız, çizdiğimiz resimler, kullandığımız yazı ve yazı araçları iletişim kurmamızı sağlar.
- İletişim en az iki kişi arasında başlar ve iki insanın birbirinin farkına vardığı anda başlar.

Buna göre,

- İletişim kurmanın birden çok yolu vardır.
- İletişim tek başına gerçekleştirilebilecek bir unsur değildir.
- İletişim anlamayı ve anlaşmayı sağlar.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

- Berke, sınıflarına yeni gelen arkadaşı Nihal için "Bence Nihal kesin eğlenceli biri değil. Espri anlayışı da biraz zayıf gibi." demiştir. Nihal hakkında bu düşüncelerine sahip olmasından dolayı Berke, Nihal ile bir türlü iletişime geçememiştir.

Buna göre Berke'nin iletişime geçmesini engelleyen unsur aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Empati kuramama
B) Ön yargılı davranma
C) Farklılıklara saygı ile yaklaşmama
D) Doğru jest ve mimik kullanmama

3.

İletişimin Temel Öğeleri

1 Kaynak	→	İletinin ilk çıktığı yerdir.
2 Alıcı	→	Kaynağın iletiyi hedef olarak seçtiği kişi, topluluk ya da kuruluştur.
3 İleti	→	Kaynak tarafından aktarılan bilgi, tutum ve davranıştır.
4 Kanal	→	İletinin aktarılmasında kullanılan yöntemdir.
5 Geri bildirim	→	Bu süreç, iletinin alıcı tarafından alınıp alınmadığını ifade eder.

Buna göre iletişimin temel öğeleri ile ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) İletiyi gönderen; kişi, topluluk ya da kuruluş kaynak olabilir.
B) Bir konuşmayı dinleyen kişi alıcıdır.
C) Konuşmacının sözleri kanaldır.
D) Kaynağın iletildiği bilgiler, geri bildirimdir.

- Kişilerin kullandıkları jest ve mimikler iletişimlerini etkiler.

Buna göre aşağıdaki kişilerden hangisi ile iletişime geçmek daha kolaydır?

A)	B)
Kızgın	Üzgün
C)	D)
Mutlu	Şaşkın

5. Empati, kişinin kendini başkasının yerine koyarak onun duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışmasıdır.

Buna göre empati ile ilgili,

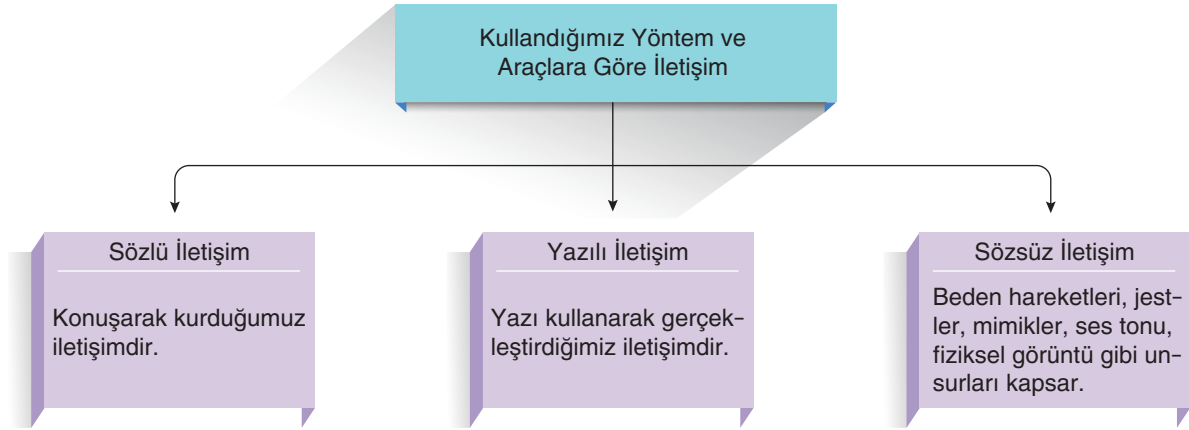
- I. Olaylara karşımızdaki kişinin bakış açısı ile bakmamızı sağlar.
- II. Kendi duygularımızdan ödün vermemize yol açar.
- III. Karşımızdaki insanı anlamaya yöneliktir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) I, II ve III

6.

Buna göre,

- I. Ceren'in telefonla teyzesi ile konuşması sözlü iletişimidir.
- II. Çınar'ın kuzenine elektronik posta göndermesi yazılı iletişimidir.
- III. Annesinin kaşlarını çatarak sessizce Deniz'e bakması sözsüz iletişimidir.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

7. Vücut (beden) dili ile verdiğimiz mesajların konuşmamız ile tutarlı olması gerekir.

Ahmet

Bugün tatile gideceğimiz için çok mutluyum.

Elif

Ada'nın benden habersiz okul çantamı karıştırmasına çok sinirlendim.

Seda

Sosyal bilgiler denemesinde başarılı olabilecek miyim? Bu konuda çok endişeliyim.

Buna göre verilen açıklamaya öğrencilerden hangileri örnek gösterilebilir?

- A) Yalnız Ahmet B) Yalnız Seda C) Ahmet ve Elif D) Ahmet, Elif ve Seda

1.

İki Komşu Esnaf

Yan yana dükkânları olan iki komşu esnaf varmış. Biri turşu diğeri bal satarmış. Turşucunun işi çok iyiymiş, müşterisi de çokmuş. Bal satan adamın ise pek müşterisi olmazmış. Bal satan adam bu duruma hayret edermiş. “Şu insanların işlerine akıl ermez. Biz burada çeşit çeşit bal satıyoruz... Kimse gelmiyor. Acı turşu satan adam ise müşterilerine yetişemiyor.” diye söylenirmiş. Bal satan adam bu durumu bilge adama sormuş.

Bilge şöyle demiş:

“Evladım, sen bal satıyorsun ama suratın sirke satıyor! Komşun turşu satıyor ama yüzü bal satıyor. Turşucunun güler yüzü acının, ekşinin müşterisini artırıyor. Balcının asık suratı ise insanları nefis tattan uzaklaştırıyor.”

(Genel ağdan düzenlenmiştir.)

Bu hikâyeden yararlanılarak iletişim ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Jest ve mimiklerin önemli olduğuna
- B) Yüz ifadelerinin kişiler arasındaki iletişimlerde etkili olduğuna
- C) Esnaflık mesleğinde iletişim unsurlarının önemli olduğuna
- D) Kişiler arası ilişkilerde iletişimi hangi tarafın başlattığının önemli bir unsur olduğuna

b25

2. İletişim; insanın insanla, toplumla, doğayla ve insanın kendisiyle kurduğu ilişkilere dir.

Buna göre,

- I. Eğri oturup doğru konuşalım.
- II. Söz var iş bitirir, söz var baş yitirir.
- III. İnsanlar konuşa konuşa anlaşır.

atasözlerinden hangilerinin iletişim ile ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

3. Duygu, düşünce veya bilgilerin akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarılması iletişim olarak tanımlanabilir. İletişim; yazılı, sözlü ve sözsüz biçimde gerçekleştirilebilir.

Buna göre aşağıdaki kişilerden hangisi diğerlerinden farklı bir tür iletişim kurmuştur?

- A) Ceren'in okul bahçesinde karşılaştığı öğretmene gülümsemesi
- B) Deniz'in gürültü yapan kardeşine gürültüden rahatsız olduğunu anlatması
- C) Melike'nin evden çıktıktan sonra pencerede gördüğü annesine el sallaması
- D) Çınar'ın topunu izinsiz alan arkadaşına sertçe bakması

4.

Bir gün bir çoban elindeki yünleri alıp çarşıya gitti. Orada bir tüccarla tanıştı. Ona biraz yün satmak istediğini söyledi. O da satışların öğleden sonra artacağını bu yüzden o vakte kadar beklemesini söyledi. Çoban da yünlerini açtığı tezgâha koydu, aldı eline kitabını okumaya başladı. Tüccar çok şaşırды ve çobana: — Çobanlar kitap okumaz ki! dedi.

Bu söz karşısında çoban: — Kitaplar koyunlardan daha öğreticidir. dedi.

(Genel ağıdan düzenlenmiştir.)

Bu hikâyedeki tüccar ile ilgili,

- I. Çobana karşı ön yargılı davranmıştır.
- II. Çoban ile empati kurarak onun duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışmıştır.
- III. Çoban ile iletişimde, sözsüz iletişim türünü kullanmıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I	B) I ve II
C) I ve III	D) II ve III

5. Empati, kendimizi karşıımızdaki kişinin yerine koyarak olaylara onun bakış açısıyla bakmaktır.

Buna göre empati kuran insanlar ile ilgili,

- I. Karşısındaki kişi ya da kişilerle olumlu ilişki içinde olurlar.
- II. İletişimde buldukları kişileri yargılamazlar.
- III. Karşısındaki kişinin durumunu daha iyi anlamaya çalışırlar.

değerlendirmelerinden hangileri yapılabilir?

A) Yalnız I	B) I ve II
C) II ve III	D) I, II ve III

6.

- Beden dili, iletişim kurmanın bir yoludur.
- Beden dili; duygu ve düşüncelerin yüz ifadesi, vücut duruşu, el, kol ve baş hareketleri vb. yollarla anlatıldığı iletişim biçimidir.
- Sözsüz bir iletişim türü olan beden dili, sözlü iletişimi desteklemek için kullanılır.

Buna göre beden dili ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Çeşitli iletişim biçimlerini kapsar.
- B) Sözlü iletişim türü kapsamına girmez.
- C) İletişimlerde en son kullanılan öğedir.
- D) İletişime geçmede kullanılan bir unsurdur.

7.

İnsanların hareketleri kelimelerinden daha yüksek sesle konuşur. Bunun için daima gülümseyiniz.

Dale Carnegie (Dale Carnegie)

Bu sözden hareketle,

- I. Kişiler arası iletişimlerde sözsüz iletişim türü, sözlü iletişimlerden daha etkili olabilmektedir.
- II. Sözlü iletişimlerde konuşma sesinin yüksek olması iletişimin iyi olduğunu göstermektedir.
- III. İletişimler hareketlerle değil kelimelerle kurulur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I	B) I ve II
C) I ve III	D) II ve III

1. İletişim kurulan kişiyi yargılamadan, sözünü kesmeden, o kişiyle göz teması kurarak, anlatılmak isteneni tam ve doğru biçimde almaya “etkin dinleme” denir.

Buna göre aşağıdaki kişilerden hangisinin etkin dinleme gerçekleştirdiği söylenemez?

- A) Defne'nin arkadaşı konuşurken araya girerek öğretmenine soru sorması
 B) Burak'ın arkadaşı Emir'le konuşurken gözlerine bakması
 C) Ela'nın üzgün olan arkadaşı Derin'in sorusunu yorum yapmadan dinlemesi
 D) Atlas'ın kardeşi Yiğit'e odasını dağıtmamasını açık ifadelerle anlatması

2.

Berke, mahalle arkadaşlarının futbol maçı yaptıklarını gördü. Yanlarına giderek:

— Ben de sizinle oynayabilir miyim? dedi.

Okan:

— Hayır! Sen bizimle oynayamazsın. Çünkü hiç gol atamıyorsun, dedi.

Buna göre Okan'ın Berke'ye karşı yaptığı iletişim hatası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Suçlama
 B) Öğüt verme
 C) Tehdit etme
 D) Emir verme

3. • Eğer derslerinde başarılı olmak istiyorsan kendine gelip çalışsan iyi edersin.
 • Dört göz yine çok komik görünüyorsun.
 • Aman bunları boşver, gel oyun oynayalım!

Verilen ifadelerde iletişimi olumsuz etkileyen aşağıdaki davranışlardan hangisi yer almaz?

- A) Konuyu saptırma
 B) İsim (lakap) takma
 C) Tehdit etme
 D) Öğüt verme

4. Banu, öğretmenini derste dikkatlice dinlemişti. Öğretmeniyle göz teması da kurmuştu. Anlamadığı konu ile ilgili öğretmenine “Öğretmenim rica etsem bu konuyu bir daha anlatabilir misiniz? Çünkü bu konuyu iyi anlamadığımı düşünüyorum.” demişti.

Buna göre Banu ile ilgili,

- I. Öğretmeniyle olumlu bir iletişim içerisindedir.
 II. Etkin bir dinleme gerçekleştirmiştir.
 III. Duygu ve düşüncelerini anlatırken uygun bir dil (üslup) kullanmıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
 B) I ve II
 C) II ve III
 D) I, II ve III

5. **Olumlu iletişim kurmak için;**

- I. sen dili kullanma,
 II. jest ve mimikleri doğru kullanma,
 III. hoşgörülü davranma

davranışlarından hangileri gerçekleştirilmelidir?

- A) Yalnız I
 B) I ve II
 C) II ve III
 D) I, II ve III

6. Kişiler arası ilişkilerde kullandığımız yargılayıcı, suçlayıcı sözler iletişimleri olumsuz yönde etkiler. Bu tür iletişimlerde "sen dili" kullanılır. Sen dili, olumsuz bir iletişim türüdür.

Buna göre,

- Arkadaşlarınla sürekli kavga ediyorsun!
- Ödevlerini hiçbir zaman zamanında bitirmiyorsun!
- Ne kadar da kendini beğenmiş birisin!

ifadelerinden hangilerinde "sen dili" kullanılmıştır?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

7. Farklı sebeplerden dolayı kişiler arası iletişimlerde çatışmalar yaşanabilir. Çatışma, çoğunlukla insanların birbirlerini dinlememeleri ya da yanlış anlamlarından kaynaklanır. Çatışma sonunda kişilerde olumsuz duygular oluşur. Çatışmanın çözüm yolu ise uzlaşmadır.

Bu metinden hareketle çatışma ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ortaya çıkmasında birden çok sebep olabilir.
B) Etkili dinlemenin olmaması, oluşmasındaki nedenler arasında yer alır.
C) Kişiler üzerinde olumlu duygular yaratmayan bir durumdur.
D) Uzlaşma, her zaman çatışmanın ortaya çıkmasını engeller.

8. Aşağıda Elif ve annesi arasında geçen bir diyalog verilmiştir.

Anne : Elif, odanı dağınık bıraktığın için üzülüyorum.

Elif : Evet anneciğim, aslında ben de odamı dağınık bıraktığımda kendimi kötü hissediyorum.

Anne : O zaman Elifçiğim bu konuda biraz daha dikkatli olmaya ne dersin?

Elif : Evet anneciğim, haklısın. Bir dahakine daha dikkatli olacağım.

Bu diyalogtan yararlanılarak,

- Elif ve annesi arasında olumlu bir iletişim vardır.
- Hem Elif hem annesi konuşmalarında "ben dili"ni kullanmışlardır.
- Elif ve annesi arasında bir çatışma durumu yaşanmamıştır.

ifadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

9. Aşağıda çatışmayı çözme davranışlarından iki tanesi verilmiştir.

Kaçınma	Yapıcı Tepkiler
İlişkilerinde çatışma yaşayan kişiler; küsme, görmezden gelme, sorundan kaçma ya da sorun yokmuş gibi davranma tepkilerini gösterirler.	İlişkilerinde çatışma yaşayan kişiler; konuşma, birbirlerinin isteklerini anlamaya çalışma, empati kurma gibi tepkiler gösterirler.

Buna göre çatışmayı çözme davranışları ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Kaçınmada olumsuz tepkilerin yer aldığına
B) Kaçınma ve yapıcı tepkilerin, yıkıcı tepkilere yol açtığına
C) Her ikisinin de çatışmayı çözme davranışı olduğuna
D) Yapıcı tepkilerin olumlu davranışlar içerdiğine

1.

Tatlı söz söyleyen kötü söz işitmez.

Firdevsi

Tatlı dil yılanı değiliğinden çıkarr.

Atasözü

Verilen örneklerden hareketle,

- I. İletişimlerimizde kullandığımız dil önemlidir.
- II. Olumlu iletişim için olumlu dil kullanmak gerekir.
- III. Etkin dinlemede konuşulardan ziyade beden dili önemlidir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

2. **Oya** : Konuşmacıya dinlediğini hissettirir.**Gamze** : Konuşmacıya sık sık soru sorar.**Elfin** : Konuşmacının, konuşmasındaki önemli kısımları not alarak dinler.**Yusuf** : Tüm dikkatini konuşmacıya verir.**Bu davranışlarına göre verilen öğrencilerden hangilerinin etkili dinleme gerçekleştirdiği söylenemez?**

- A) Yalnız Gamze
- B) Oya ve Elfin
- C) Gamze ve Yusuf
- D) Elfin ve Yusuf

3.

“Bu proje görevini öğretmen hepimize verdi. Niye her şeyi ben tek başıma yapıyorum. Siz hiçbir şey yapmıyor, beceremiyorsunuz. Bir daha bu görevle ilgili bir şey yapmazsanız fena olur bakın. Sizlere açık açık söylüyorum.”

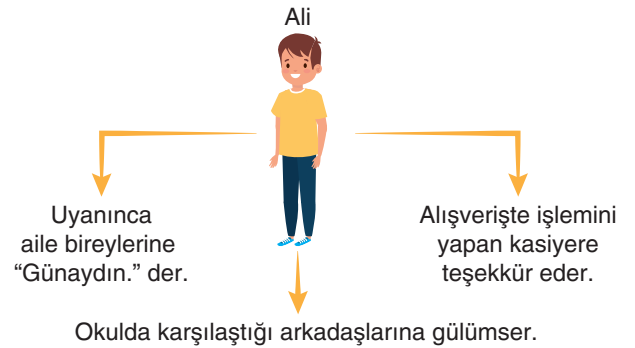
Bu konuşmayı yapan öğrenci;

- I. tehdit etme,
- II. suçlama,
- III. eleştirme

iletişim hatalarından hangilerini yapmıştır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

4. Aşağıda Ali'nin günlük hayatındaki bazı davranışları verilmiştir.

Buna göre Ali ile ilgili,

- I. Olumlu iletişim davranışları sergiler.
- II. Çevresindekilere karşı iletişimlerinde kullandığı dile dikkat eder.
- III. Sözsüz iletişim unsurlarına iletişimlerinde yer verir.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

5.

Sen Dili	Ben Dili
<ul style="list-style-type: none"> • Olumsuz bir iletişim türüdür. • Konuşmalar kişiliğe yöneliktir. • Alıcıya kendisiyle ilgili mesajlar verilir. • Kişi kendini kısıtlanmış hisseder. • Kişi konuşmaktan kaçınır. • Çekingen bireyler yaratır. 	<ul style="list-style-type: none"> • Olumlu bir iletişim türüdür. • Konuşmalar davranışlara yöneliktir. • Kişiyi savunmaya itmez. • Kişi, konuşmaya istekli olur. • Yakınlığı artırıcı, anlaşmazlığı azaltıcıdır. • Girişken bireyler yaratır.

Tablodaki açıklamalardan yararlanılarak,

- Sen dili, kişinin karşısındakini hedef alarak konuşmasıdır.
- Ben dili, kaynağın karşılaştığı olay ya da davranışların tamamını olumlu şekilde kapsayan konuşmalardır.
- Sen dili, bireysel ve toplumsal ilişkilere zarar verebilecek nitelik taşıyan konuşmalardır.

değerlendirmelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) I, II ve III

6. Olumlu iletişim kurmak için dikkat edilmesi gereken unsurlardan bazıları şunlardır:

- Karşı tarafa güven verici, samimi davranışlarda bulunulmalıdır.
- Konuşmalarda ben dili kullanılmalıdır.
- Konuşmalarda etkin dinleme gerçekleştirilmelidir.
- Konuşmalarda doğru sözcüklerin seçimine özen gösterilerek dil, doğru kullanılmalıdır.

Buna göre olumlu iletişim kurmak için;

- duygu, düşünce ve görüşlerin anlaşılır ve etkin biçimde anlatılması,
- konuşan kişinin ön yargılardan uzak, objektif biçimde dinlenmesi,
- dinlemeden çok konuşmanın gerçekleşmesinin sağlanması

davranışlarından hangilerinin gerçekleştirilmesine özen gösterilmelidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) II ve III

7.

Hacivat ile Karagöz

Hacivat : Merhaba Karagöz'üm.

Karagöz : Hoş geldin suda pişmiş bal kabağı.

Hacivat : Aman Karagöz'üm benimle düzgün konuş. Yoksa...

Neyse gel seninle Bursa'yı gezip dolaşalım.

Karagöz : Kime dolaşalım?

Hacivat : Dolaşalım değil Karagöz'üm dolaşalım.

Karagöz : Nereyi dolaşalım?

Hacivat : Bursa'yı dedim ya Karagöz'üm.

Verilen diyaloga göre Hacivat ile Karagöz'ün iletişimlerini olumsuz etkileyen tutum ve davranışlar arasında;

- etkin dinleme gerçekleştirilmeme,
- lakap takma,
- tehdit etme,
- öğüt verme

unsurlarından hangileri yer almaktadır?

- A) I ve II B) III ve IV
C) I, II ve III D) II, III ve IV

1. Aşağıda bazı araçlar verilmiştir.

Görselleri verilen araçlar ile ilgili,

- I. Kitle iletişim araçlarıdır.
- II. Geçmişten günümüze kültürler arasındaki etkileşimi sağlarlar.
- III. Teknolojik gelişmeler sonucunda ortaya çıkmışlardır.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

2. Kitle iletişim araçları içinde televizyonun önemli bir yeri vardır. Televizyon, bir toplumun kültürel yapısını istenilen yönde değiştirmek için kullanılabilir. Özellikle televizyonda yayımlanan reklamlar, toplumun bazı değerlerini yıpratır ya da tamamen değiştirebilir.

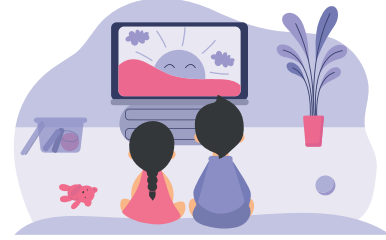
Bu açıklamaya göre televizyon ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Toplumun kültürel yapısını değiştirebilecek bir etkiye sahiptir.
B) Önemli bir kitle iletişim aracıdır.
C) Reklamlar aracılığı ile toplumun değerleri üzerinde etkilidir.
D) Toplumun tüketim alışkanlığının değişmesi üzerindeki en önemli unsurdur.

3. 7. sınıf öğrencisi Ahmet için aşağıdaki akıllı işaretlerden hangisinin olduğu televizyon programı uygundur?

- A) 18 Yaş ve Üzeri
B) Genel İzleyici
C) Şiddet
D) Olumsuz Örnek Oluşturacak Davranışlar

4. Gonca ve Yonca çok fazla televizyon izleyen iki kardeşdir.

Buna göre bahsedilen bu kardeşlerde;

- I. televizyon bağımlılığının oluşması,
- II. sosyalleşme süreçlerinin olumsuz etkilenmesi,
- III. kendilerini ifade etmede sorun yaşamaları

durumlarından hangilerinin yaşanma ihtimali yüksektir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

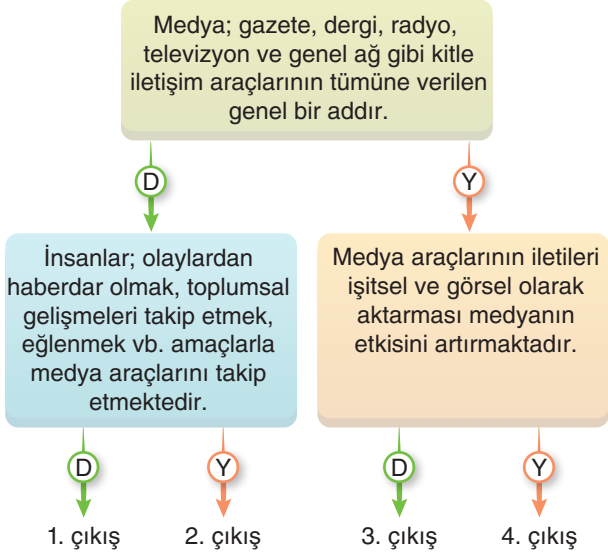
5. • Ülkemizdeki radyo ve televizyon faaliyetlerini düzenlemek ve denetlemekle görevlidir.
• Yayın yapacak radyo ve televizyonlara yayın izni verir.

Bahsedilen bu görevler aşağıdaki kurumlardan hangisine aittir?

- A) TRT B) RTÜK
C) TBMM D) TSK

6.

Yukarıdaki ifadelerin “Doğru (D)-Yanlış (Y)” olduğuna karar verilerek ilerlendiğinde kaç numaralı çıkışa ulaşılır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

7. Bilgisayar, akıllı telefon ve genel ağ gibi medya araçlarının kullanımının artmasıyla bireyler arasındaki iletişim de artmıştır. Ancak sosyal medya kullanımı ve mesajlaşma sırasında kullanılan ifadeler, simgeler ve yazı karakterleri yeni bir iletişim kültürü ortaya çıkarmıştır. Bu kültürün etkisiyle pek çok kelimenin yerine kısaltmalarının kullanılması dilde bozulmalara yol açmıştır.

Bu metinden yararlanılarak,

- Dil unsuru, medya araçlarındaki bazı yanlış uygulamalardan olumsuz etkilenmektedir.
- Medya araçları, kişiler arasındaki iletişimlerin artmasını sağlamıştır.
- Sosyal medya, kültürümüze en çok zarar veren unsurdur.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız III B) I ve II
C) I ve III D) II ve III

8. Akıllı telefon, genel ağ gibi araçların güzümüzde kullanımının artması, aşağıdaki gibi mesajlarla kandil, bayram kutlamalarını da artırmıştır. Ancak bu, kültürümüzdeki ziyaret âdetlerine zarar vermekte ve bu âdetlerin yok olma tehlikesini ortaya çıkarmaktadır.

Buna göre verilen görsel ve açıklamadan yararlanılarak ulaşılabilecek en genel yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- Kültürel unsurlarımız medya araçlarından olumsuz etkilenmektedir.
- Medya araçları kişiler arası iletişimlerin kolaylaşmasını sağlamaktadır.
- Kültür, kısa sürede değişime uğrayacak bir niteliğe sahip değildir.
- Kandil ve bayram kutlama biçimleri zamanın koşullarına göre değişiklik göstermektedir.

9. Ülkemizde ya da dünyada yaşanan çeşitli doğal afetler (deprem, sel vb.) sonrasında televizyon kanalları aracılığıyla yardım kampanyaları düzenlenmektedir. Bu kampanyalarda elde edilen paralar, doğal afet mağdurlarının ihtiyaçlarının giderilmesinde kullanılmaktadır.

Bahsedilen bu durum ile ilgili;

- dayanışma duygusunu artırdığı,
- televizyon gibi kitle iletişim araçlarının toplumun birlikteliğine katkı sağladığı,
- doğal afet kampanyalarında en çok kullanılan teknolojik ürünün televizyon olduğu

ifadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III

1. Televizyon icat edildiğinde bir film şirketi sahibi "İnsanlar bu makinenin başında neden otursunlar, bu makineden sıkılırlar ve kısa süre içinde bu makineyi kullanmayı atarlar." demiştir. Ancak film şirketi sahibinin bu öngörüsü tutmamış ve insanlar televizyonu severek izlemişlerdir.

Bahsedilen bu aracın izlenme nedenleri arasında;

- I. eğlenceli vakit geçirme,
 - II. ülkede ve dünyada olup bitenlerden haberdar olma,
 - III. toplumsal olaylar hakkında fikir sahibi olma
- unsurlarından hangileri yer almaktadır?**

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

2. Medya araçları bireylerin;
- toplum ile bütünleşmeleri,
 - toplumun bir parçası olmaları,
 - toplumun kültürel değerlerini özümsemeleri,
 - topluma yeni değerler eklemeleri,
 - toplumun inanç, tutum ve davranışlarındaki değişimlerden etkilenmeleri
- üzerinde etkilidir.

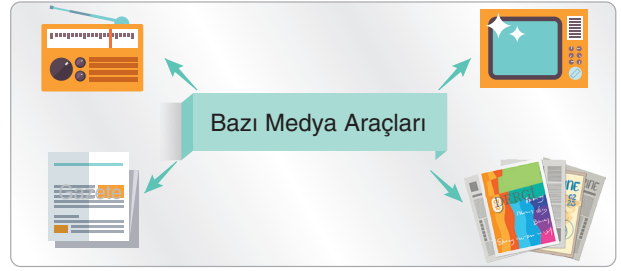
Buna göre medya araçları ile ilgili,

- I. Bireyler açısından olumlu etkilere sahiptir.
- II. Millî kültürün öğrenilmesinde etkilidir.
- III. Toplumun değişik alanlarda değişim yaşamasına neden olmaktadır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

3.

Verilen medya araçlarının nitelikleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Medya araçları ile kaynaktan uzakta, birbirinden ayrı mekânlarda bulunan çok sayıda insanla aynı anda iletişim kurulabilir.
- B) Dinleyici, izleyici veya okuyucuyla sağladıkları iletişim tek yönlüdür.
- C) Toplumsal yapı üzerinde her zaman olumlu etki sağlar.
- D) Araçların ulaştığı hedef kitlenin anında geri bildirim verme olanağı yoktur.

4. 7. sınıf öğrencisi Ceyda odasında dinlenirken yüksek sesle şarkı söylüyordu. Annesi yanına giderek "Kızım söylediğin bu şarkı hangi dilde? Bir de nereden öğrendin bu şarkıyı merak ettim doğrusu?" dedi ve Ceyda "Hangi dil olduğunu bilmiyorum anne. Televizyondaki müzik kanalında dinledim. Ama çok dinlediğim için ezberlemişim. Dilini bilmediğim için ne söylediğini de bilmiyorum aslında." dedi. Annesi Ceyda'ya pek çok Türkçe müzik yayını yapan kanallar olduğunu, bilmediği şeyleri söylemektense kendi kültürümüzde yer alan çok kıymetli sanatçıları dinleyip onları tanımalarını tavsiye etti. Ceyda da annesinin bu tavsiyesine uyacağını söyledi.

Buna göre,

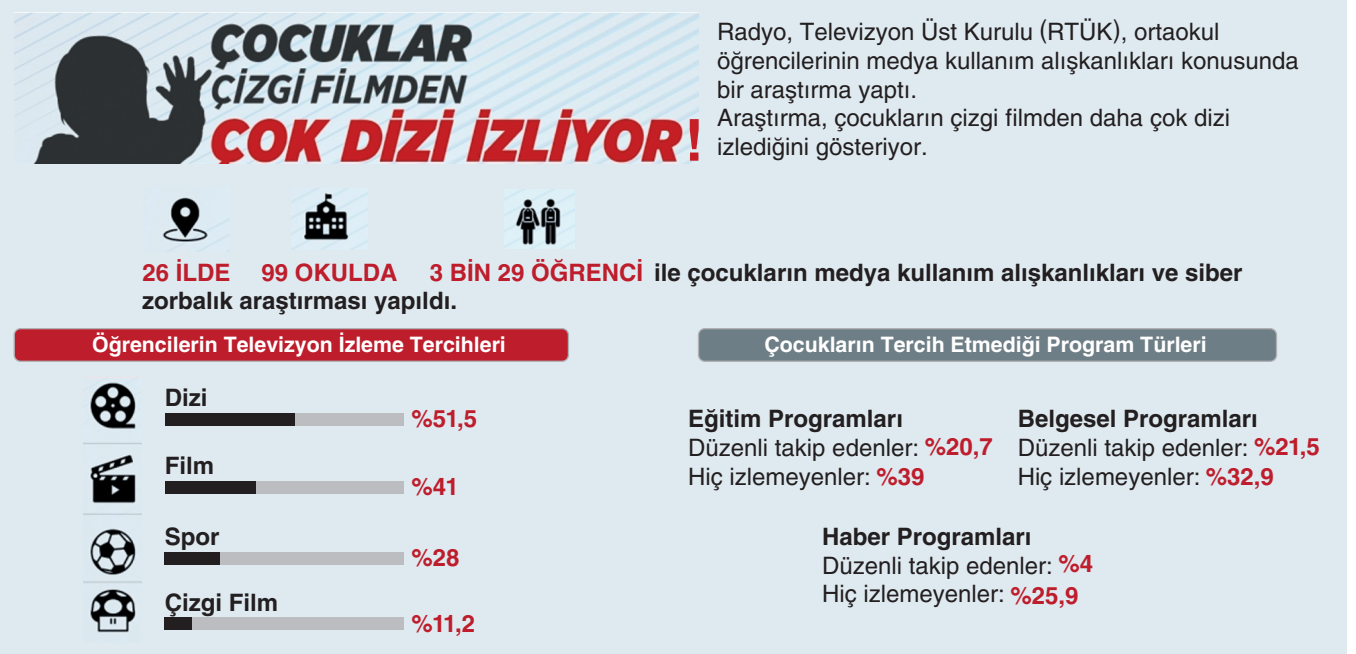
- I. Televizyon, Ceyda'nın yabancı bir kültür etkisinde kalmasına neden olmuştur.
- II. Annesi, televizyonun kültürel unsurlarımıza vereceği zarardan dolayı Ceyda'yı millî kültüre yönelmeye çalışmıştır.
- III. Ceyda, kendi kültürüne ait olmayan müzikleri dinlemekten daha çok zevk almıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III

5.

Verilen görselden yararlanılarak,

- Çocuklar televizyon izleme tercihlerinde gelişimlerine uygun programları daha az tercih etmektedirler.
- Araştırmaya katılan çocukların %39'u eğitim programları izlemeyi tercih etmemektedir.
- Belgesel programlarını düzenli takip eden çocuk oranı, haber programlarını hiç izlemeyen öğrenci oranından fazladır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) I, II ve III

6.

Genel Ağ Haberleri

Türkiye İzmir İçin Tek Yürek

İzmir'deki depremin ardından televizyon, gazete ve genel ağdan yapılan çağrılar yanıt buldu ve yurdun birçok kentinden yaraları sarmak için bölgeye insani yardım tırları gönderilmeye başlandı.

Van Depreminde Evini Kaybeden Vatandaş Evini İzmirliyle Açtı

28 Ekim 2011'de meydana gelen Van depreminde evini kaybeden bir vatandaşımız ise şunları söyledi:
"Genel ağdan İzmir'de deprem olduğunu öğrendim. Hemen sosyal medya hesaplarımdan İzmirliyle evimi açabileceğim çağrısında bulundum. Van'da olduğu gibi İzmir'de de tek yürek olarak bu zor günleri beraber aşacağımıza inanıyorum."

Genel ağ haberindeki açıklamalardan yararlanılarak,

- Medya araçları toplumun zor günlerinde yardımlaşma ve dayanışma duygusunun oluşmasına katkı sunmaktadır.
- İnsanlar medya araçları sayesinde ülkemizde olup bitenleri anında öğrenmektedir.
- Medya araçları, doğal afetlerde çeşitli olumlu durumların yaşanmasına vesile olmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III D) I, II ve III

Şemada “?” ile gösterilen kutucuğa;

- I. Basın hürriyeti,
- II. Özel hayatın gizliliği,
- III. Bilgi edinme hakkı

ifadelerinden hangileri yazılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

2. Toplum, kitle iletişim araçları sayesinde pek çok olaydan haberdar olmaktadır. Bu araçların en büyük sorumluluklarından biri doğru haber yapmaktır. Bunun mümkün olması için de basın hürriyetinin olması gerekmektedir.

Bu açıklamadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Kitle iletişim araçları toplumu çeşitli konularda bilgilendirir.
- B) Doğru haber verme sorumluluğu kitle iletişim araçlarına aittir.
- C) Kitle iletişim araçları basın hürriyetini kullanarak haber yapar.
- D) Basın hürriyeti kapsamında, kitle iletişim araçlarının sınırsız yayın hakkı vardır.

3. **T.C. Anayasası**
Madde 22: Herkes, haberleşme hürriyetine sahiptir. Haberleşmenin gizliliği esastır.

Anayasamızın bu maddesine göre;

- I. Oktay Bey'in telefonlarının dinlenmesi,
- II. Müdür Meral Hanım'ın iş yerindeki tüm arkadaşlarına bilgilendirici bir toplu e-posta atması,
- III. Volkan Bey'in arkadaşlarıyla cep telefonu aracılığıyla mesajlaşması

durumlarının hangilerinde haberleşme hürriyetinin ihlali söz konusudur?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III

4. Günümüzde teknolojinin hızla gelişmesi kitle iletişim araçlarının kullanımını da artırmıştır. Özellikle genel ağda anlık bilgilere ulaşılmaktadır. Fakat bu bilgilerin tümü doğru ya da gerçeği yansıtır niteliğe sahip değildir. Basın özgürlüğünü kullanan pek çok haber sitesi maalesef ciddi bir bilgi kirliliğine yol açmaktadır.

Bahsedilen bilgi kirliliğinden korunmak için;

- I. her bilgiye eleştirel gözle bakmak,
- II. iyi bir medya okuryazarı olmak,
- III. genel ağdaki haber sitelerini kesinlikle kullanmamak

davranışlarından hangileri yapılmalıdır?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

5. Düşünce özgürlüğü, basın özgürlüğü, doğru haber alma hakkı, özel hayatın gizliliği ve konut dokunulmazlığı birbiri ile ilişkili ve birbirini tamamlayan haklardır. Devlet bu hakları yasalarla güvence altına almıştır. Eğer bir basın kuruluşu hakkımızda yanlış haber yaparsa bizim bu basın kuruluşundan tekzip (düzeltme) yayınlamasını isteme hakkımız vardır.

Buna göre,

- I. Sahip olduğumuz haklar birbirinden bağımsız değildir.
- II. Yanlış (yalan) haberlerin yayınlınması durumunda haberi düzeltme görevi devlet kurumlarına aittir.
- III. Devlet, vatandaşların haklarını koruyucu tedbirler alır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III

6. Basın yayın kuruluşlarının özgür olması, onlara her haberi yapabilme hakkını vermez. Hiçbir kuruluşun, hiç kimsenin özgürlüğü sınırsız değildir. Toplum içinde yaşayan bütün bireylerin özel hayatlarının basın yoluyla açığa çıkarılıp yayılmasının önüne geçmek için özel hayatın gizliliği hakkının korunması gerekmektedir.

Bu açıklamadan yararlanılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Basın özgürlüğü, basına kişilerin özel hayatları ile ilgili haber yapma hakkını vermez.
- B) Basın yayın organlarındaki haberlerde bireylerin özel hayatlarının gizliliği esas alınmalıdır.
- C) Özgürlüklerin her kuruluş ve kişi için bir sınırı vardır.
- D) Basın yayın kuruluşları kamu yararı söz konusu olduğunda özel hayatın gizliliği hakkını görmezden gelebilir.

7. Bazı durumlarda bireylerin kişisel haklarına, kitle iletişim özgürlüklerine veya özel hayatlarının gizliliğine müdahale edilebilir. Basın yayın kuruluşları kişiler hakkında gerçeği yansıtmayan yalan haberler yapabilirler. Böylesi durumlar karşısında kişiler mahkeme yoluyla bu haberlerin düzeltilmesini (tekzip) isteyebilirler.

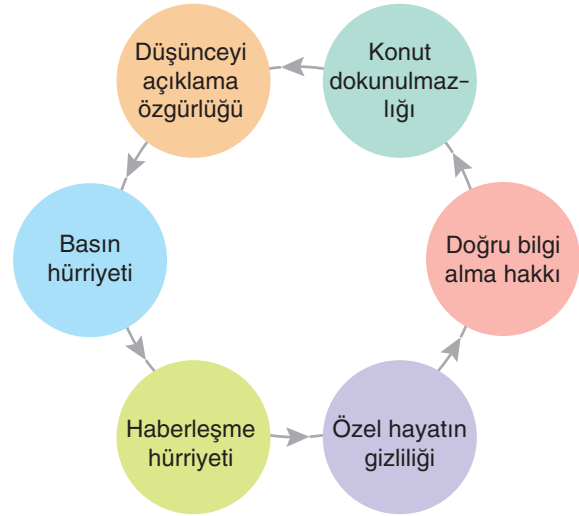
Buna göre,

- I. Bireylerin tekzip yayınlama istekleri yasal bir davranıştır.
- II. Basın yayın organlarında zaman zaman kişilerin çeşitli hakları ihlal edilmektedir.
- III. Basın yayın kuruluşları her zaman doğru haberler yayımlar.

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III

8.

Verilen şekilden hareketle ulaşılacak doğru ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sahip olduğumuz hak ve hürriyetler birbirleri ile ilişkilidir.
- B) Her özgürlük bireylere bir hak sağlar.
- C) En önemli özgürlüğümüz, düşünceyi açıklama özgürlüğüdür.
- D) Kişilerin tüm hakları yasalarla koruma altına alınmıştır.

1.

T.C. Anayasası

Madde 19: Düşünceyi açıklama özgürlüğü

Herkesin düşünce ve anlatım özgürlüğüne hakkı vardır. Bu hak, düşüncelerinden dolayı rahatsız edilmemek; ülke sınırları söz konusu olmaksızın, bilgi ve düşünceleri her yoldan araştırmak, elde etmek ve yaymak hakkını gerekli kılar.

Anayasamızın bu maddesine göre toplumsal yaşamda;

- I. toplumsal huzurun azalması,
- II. toplumsal ilerlemenin yaşanması,
- III. saygı kültürünün ortadan kalkması

durumlarından hangileri gerçekleşmez?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III

2.

İfade	D	Y
Düşünceyi açıklama özgürlüğünün olduğu toplumlar, demokratik özellikleri bünyesinde barındırmaz.		
Medya araçları, basın yayın yoluyla düşünce özgürlüğünün kullanılmasına katkı sağlar.		
İnsanlar belirli bir konu ile ilgili düşünce ve görüşlerini medya araçları aracılığıyla açıklayıp yayabilirler.		
Düşünce özgürlüğünün yaşandığı toplumlarda farklılıklar, zenginlik olarak görülür.		

Bu ifadeler “Doğru (D)-Yanlış (Y)” olarak değerlendirildiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşılır?

- A)

Y
Y
D
D

 B)

Y
D
D
D

 C)

D
D
D
Y

 D)

D
Y
D
Y

3.

- Medya araçları anayasamızın 28. maddesinde “Basın hürdür, sansür edilemez. Devlet, basın ve haber alma hürriyetlerini sağlayacak tedbirleri alır.” şeklinde kanun maddesine göre özgürce yayınlarını yapar.
- Medya araçları kitle iletişim özgürlüğü kapsamında yayınlarını yaparken kişilerin bilgi, görüş, düşünce vb.ni paylaşmalarını sağlar. Sosyal örgütlenmeyi güçlendirir, kamuoyu oluşturmada son derecede etkilidir.
- Vatandaşların medya araçlarından doğru bilgi alma hakkı vardır. Bu nedenle medya araçları yayınlarında vatandaşları aldatıcı, yanıltıcı yayınlar yapamazlar.

Buna göre medya araçları ile ilgili,

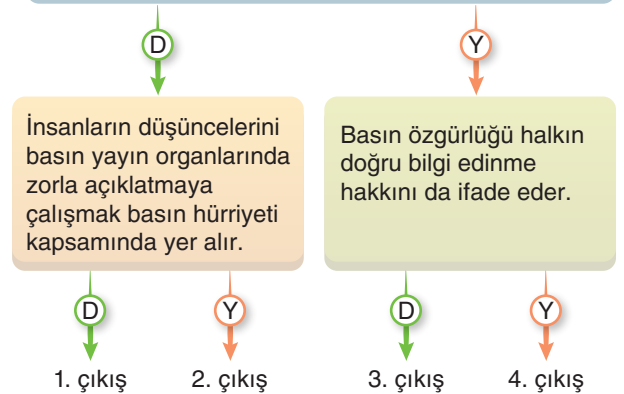
- I. Özgür biçimde yayın yapmaları anayasal güvence altındadır.
- II. Yayınlarında düşünce özgürlüğünü kullanırken vatandaşların doğru bilgi alma hakkını da ihlal edemez.
- III. Toplumsal yaşam üzerinde önemli etkileri vardır.

değerlendirmelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

4.

Basın yayın organlarının tarafı haber yapmaları, doğru haber verme sorumluluğunu yerine getirmeme anlamına gelmektedir.

Yukarıdaki ifadelerin “Doğru (D)-Yanlış (Y)” olduğuna karar verilerek ilerlediğinde kaç numaralı çıkışa ulaşılır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

